

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:

Egész évre 16 frt v. 32 korona. Negyedévre 4 frt v. 8 korona. Félévre 8 frt v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szá n.

Egy négyszög ezüstméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklam sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.

Nyilttéri cikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

Remények.

A nemzet tanultabb elemeinek régi vágya Apponyi grófot a kormány élén látni. Parlagon az ő nagy tehetségei eddig sem heverték. Esmével gyakran megtermékenyítette az elméket. Birálatával sokszor térítette helyes utra a közfelfogást. Beszédeivel sokszor adott szárnyakat a nemzeti ideálnak. Abban a pórias eszmekörben, melyet hétköznapi kormányférfiak alantas nívauja meghonosított, az előkelő formáknak és nemes gondolatoknak jóformán egyedül ő szerzett polgárjogot.

De a nemzeti intelligencia arra vágyik régóta, hogy közéletünk ezen tiszta alakját egyszer már a tettek mezején lássa.

Az én világom, nem az Apponyi gróf világa. Az én lelkeim tágasabb mezőt keres a nemzeti ambíció kielégítésére, mint a mennyivel Apponyi gróf beéri. De én is várom, lesem, óhajtom azt a pillanatot, mikor a gyepöl az ő kezébe kerül. Mert a függetlenségi eszme gyakorlati szerepe akkor veszi kezdetét, mikor nemzetünk meggyőződik, hogy a 67-es intézmény még ugy sem nyújt biztosítékot az erők teljes kifejtésére, ha annak az Apponyi gróf hatalmas elméje és tiszta honszerelme ad tartalmat.

De van egyéb okom is.

Igen sok ferdeség kiáltásra vár. Az alkotmányos élet egyensúlyát helyre kell állítani. Ha mindig csak ugyanazon akarat, ugyanazon felfogás, ugyanazon érdek és ugyanazon irány képes csupán érvényesülni: akkor minden bizalom megínog a parlamenti intézmény iránt.

Magyarországot ki kell oktatni arra, hogy minden nézet jogosult, a melyik tiszteletben tartja a hazának és a korának életföltételeit. Mivel pedig jogosult: tehát szabad is, Mivel szabad: tehát át is ültethető a gyakorlati életbe.

Nálunk negyedszázad óta lebukozzák a nézeteltéréseket. A keleti marhavész ellen nem fejtenek ki akkora erőfeszítést, mint azon nézetek ellen, melyek nem képezik a kormányzat programját. E nézeteket hivatalosan írtják, mint a muszkatövist. A kik ápolni merészlik, azok legalább is belpólosoknak tekintetnek.

Ha nem vagy tagja a Lloyd-klubnak: stigmatizálva vagy. Tudományod egy fabatkát sem ér. Bölcsesség: bolondéria. Hazafiság: légvárépítés. Munkád meddő, fáradozásod sikertelen.

A hatalomnak, tekintélynek, érdemnek, tudásnak, előkelőségnek ez a kizárólagossága rontja a közszellemet és károsítja az egyént. A véleményint szembe állítja az érdekekkel; az erkölcsöt az étellel; a szabadságot a megadással.

E kóros állapot hatása vidéken még inkább érezhető, mint a központban. Mert vidéken klikkuralmat létesít, mely kevéssé van ellenőrizve s elvakult kapzsisággal üldöz minden ellenvéleményt.

Vigyázz, okos légy és hajladozó, ha iparos vagy, mert különben konitárnak kiált ki az uralkodó klikk. Építő ha vagy egyenes gerinczczel, bizony nem jutsz vállalatához. Tanári képesítéssed hiában van, ha véleményed is van, mert nem nyersz tanszéket. Hitelre ne számíts; érd be a magad főztével és inkább menj tönkre, mintsem polgári önértzeted legyen. Aki csak oda dörgölődhetik a hatalomhoz, mindenki rossz szemmel néz reá.

Fiad nem kap stipendiumot. Az adófélügyelő beléd köt. Azon veszed észre magad, hogy megbolttál a tűzrendszetben. Husz krajczár hátrálék miatt elveszited választójogodat. Utadat nem kaveszölják meg, hidadat nem építik föl; kehes lovadra ráfognak, hogy szoporayiczás; beteg tehenedre, hogy épfenés. Ha szemed könnyezik a sok

méltatlanság miatt: nosza, trachomás vagy és vesztgézár alá kerülsz. Ha fáj a torkod: diphteritiszbe estél. Cséléled ha meghalt: kholerás volt bizonynyal.

Jönnek, mennek a komissziók. Fizesse. Malomgátad magas: azt le kell szállítani. Csatornád káros: azt be kell tönni. Bikád gonosz: azt el kell adni. Csélédházad alacsony: azt újra kell építeni.

Száz karral fojtja agyon az egyént a pártigazgatás abszolutizmusa. Ennek hatása alatt a társadalmi együttlétnek minden ingere megszűnik. A családokban felbomlik a béke. A községekben megszakad a rend. Senkinek sincs igaza, csak a ki a hatalommal tart. Ellenzékinak lenni némely vármegyében annyi, mint martyrnak lenni.

Az életnek ezen mindennapi miszeriái fölötté megnövelték az elégtelenséget. Ezen miszeriái orvosolhatók a 67-es kiegyezés alapján is. Csak jóakarat kell hozzá és a kormányzati feladatok tisztességének megtartása. A nemzet nem ok nélkül várja Apponyi grófot, hogy megszabaduljon a pártigazgatás bilincseitől.

Tőle várjuk, hogy a közhatóságokban meggyökereztesse az igazság szellemét. Azt hisszük fölé, hogy életének becsesebb feladata lesz, mint göröcs ragaszkodással, minden áron uralmon maradni. Arra vágyunk, hogy a törvény akkor is megtartassék, mikor annak megtartása nem viz a hatalom malmára. Bizuuk, hogy tiszteltben fog tartani minden államilag jogosult véleményét.

A közelfajulás ezen korszakában szükség van az ő nemes példájára. Az önzés tulnyomó erővel ragadtá magához a lelkeket. A gyógyításhoz szükséges egy olyan önzetlen mester, a milyen Apponyi gróf. Az általános eldurvulás kérégt ő talán feltörendi, hogy uralomra jusson egy finomabb szellemi élet.

Mindezeknél fogva kívánatos, hogy Apponyi gróf kormányra jusson. Fuzióval, vagy a nélkül: mellékes. Elvi különbség a liberalis és a nemzeti pártok között nincs. A személyi ügyeket megörli az együttlét.

Ha nem csálnak a jelek; vágyunk teljesülni fog. A kormánypárton sokan fáradoznak a két párt egyesítésén. — Még pedig nem is sulytalan férfiak. Ezek közé sorozzák Szilágyit, Csákyt, Széllt, a két Andrásyot, a két Kubinyit, Semseyt, Chorint. A fuziót ugy óhajtják, hogy ne járjon erkölcsi sebéssel.

Fáradozásuk sikere óhajtandó, ugy a függetlenségi eszme, mint hazánk érdeke szempontjából.

Bartha Miklós.

Politikai hírek.

A Bánffy-kormány végnapjai Az Alkotmány írja: Szilágyi Dezsőnek a Pester Lloydban közzé tett leleplezési megtették a hatóságukat. Magyarországra nézve irányadó körökkel összeköttetésben álló bécsi levelezőnk jelenti nekünk, hogy a Pester Lloyd-nak Szilágyi által diktált tegnapi kommunékejét igen magas helyen olvasták. E kommunéke világossá tette ott is azt a kétszínű játékot, a melyet Bánffy báró miniszterelnök fölé is, lefelé is, a parlament 67-es és 48-as ellenzéki pártjaival, és az egész országgal szemben megartartást tanusított az előzékenyen viselkedő 67-es ellenzéki pártok irányában. Ezt a magartartást nagyon különösnek, sőt egy kissé gyanusnak találják a Franzensringhez közel levő illetékes helyen. Ott már elhatározott dolog Bánffy bíróknak rövid időben belül történendő menesztése. A második provizóriumot még Bánffy báró hozta tető alá, de a végleges kiegyezést már nem Bánffy fogja megkötöni, hanem a mint mondják, Csáky Albin gróf, a ki viszont a kiegyezés megújítása után (a minék ez év derekáig meg

kell lennie) lényegesen más pártviszonyok között Apponyinak engedni át a helyét.

A nemkatholikus lelkészek kongruája. A nemkatholikus lelkészek kongruájára vonatkozó törvényjavaslatot, előleges jóváhagyás végett ő Felsége elé terjesztették és visszaérkezését a legközelebbi napokra várják. A törvényjavaslat 19 szakaszból áll s a lelkészek fizetésének 600—800 frtra való kiegyezését rendeli olyformán, hogy a nagyobb dotáció magasabb képzettséghez van kötve és meghatározza felekezetek által a lelkészi fizetések kiegyezése iránt benyújtandó kérvények kellekeit. A latin és görög szertartású katolikus kongregációjának rendezése még folyamatban lévén, rólk még nem intézkedik a törvényjavaslat, de addig is, míg a katolikus kongrua ügye végleges rendezést nem nyer, gondoskodik arról a javaslat, hogy ezeknek a felekezeteknek a lelkészei is megfelelő segélyben részesüljenek. Ez a törvényjavaslat tehát csak az unitárius, a két protestáns és a görögkeleti szerb és román egyházak lelkészeinek fizetését szabályozza véglegesen.

A hálátlan Apponyi.

A B. N. írja:

A nemzeti párt vezérének ma véres szerephányásokat tesz egyik lapjárunk. Elmondja határozatlannak, következtetlennak, hátsó ajtókat feléssompolygónak, továbbá olyanak, a ki Bánffy majd ingyen segíti, majd cserbenhagyja, s több effélének.

Ne méltóztassék azonban azt hinni, hogy ezek a vádak a függetlenségi párt részéről érik gróf Apponyi Albertet, a ki pedig a legutóbbi hetekben elég éles ellentétbe jutott a szélsőballal.

Azok a kiméletlen szemrehányások a Nemzetben láttak napvilágot, a kormány legfőhiatalosabb lapjának hasábjain. Bavalott oka e támadásnak az, hogy Apponyi az ex lex állapotért való politikai felmentvényt nem szavazta meg a kormánynak, hanem beírte a jogi abszolutizmus megadásával. Hinc illa ira. Hát biz ez elég furcsa módja a hálaloróvásának. Minél jobban hangsúlyozzák a kormány intinussai az Apponyi támogatásának ingyenessé voltát, annál inkább kellene attól tartózkodniuk, hogy az önzetlen segítővel szembe illojalitást kövessenek el. Mert az ingyen szóra vett különös suly az ő részükről nem azt jelenti csupán, hogy Apponyi nem vár jutalmazást, hanem azt is, hogy ha várna is, hát hiába várna.

A ki ebben leghamarább fog beletörődni, az bizonyára Apponyi lesz. Hisz tőle ennek az ügynek stádiuma, a mikor tőle csak a szolgálatot várták, de talán nem várták a szolgálat önzetlenségét is. És ha mégis az ország hasznát nézte, nem a magáét, ugy nyilván már eleve lemondott a köszönetről. Am a mi vele most történik, az már nem köszönet elmaradása, hanem egyenesen aktív hálátlanság.

A gavallérságért nem fizetui, ebben semmi sincsen; de illojalitással fizetni érte, ebben már igenis van valami. Hogy Apponyi a kormány támogatásában nem ment el odáig, mint Pulszky Ágoston, azt a féltárgyalatos sajó sajnálhatja, de ezért me támadnia a nemzeti párt vezérért még sem szabad. Semmi honorárium, az hagyján; ám ilyen honorárium, mégsem járja talán. A kivívott győzelem után hazavonuló szövetséges társnak nem szokás éles töltéssel utána küldeni a bucsu-üdvözlét.

A Dreyfus-ügy.

Walsin-Esterházy gróf tudvalegyőleg ma kerül a haditörvényszék elé. Zóla rüpirata óriási hatást keltett mindenütt. Országsszerte olvassák, s szavai mely hatást ébresztenek mindenekben, Walsin-Esterházy gróf szabadlábban lesz a katonai törvényszék előtt. Tüntetés elkerülése végett Walsin Esterházy gróf már vasárnap elmegy a katonai törvényszék épületébe; itt tölti az éjjelt s itt is marad egészen a párisi befizetéséig. A katonai szabályzat értelmében egy főbb rangú katonatiszt fogja őt a tárgyalóterembe kísérni s az oldalán fog állni az egész tárgyalás alatt.

A Petit Journal azt jelenti, hogy a Walsin-Esterházy-pörben egy eddig ismeretlen nő nagy szerepet fog játszani. Ez a nő már júliusban leveleket kapott Amerikából egy ott élő barátinójától, a ki előre értesítette őt a Dreyfus szindikátusnak minden lépéséről és elmondta neki a szindikátus szervezőtőre vonatkozó részleteket.

Ugy látszik, hogy Raóari vizsgálóbíró nagy fontosságot tulajdonít ezeknek a leveleknek. Clemenceau az Aurorában azt írja, hogy a párisi bírónak egyik couillierja tanúnak ajánlkozott a vizsgálóbírónál arra, hogy milyen dolgokat művelt Walsin-Esterházy gróf a bírúzen. Ez a couillier, a ki Walsin-Esterházyval üzleti összeköttetésben állott, még csak választ sem kapott a vizs-

gálóbírótól. Clemenceau szerint Picquard ezredes följelentést tett a távirathamisítók ellen, a kik neki Tuniszba táviratokat küldtek és a kik ezzel azt akarták bebizonyítani, hogy Picquard összeköttetésben állott a Dreyfus-családdal. Ezek a táviratok Esperenza névvel voltak aláírva; Trarieux volt igazságügyminiszter is megemlékezik róluk a Tempsban közölt levelében s Clemenceau azt írja, hogy az egyik távirat elküldött is jól ismeri. Clemenceau ezután így folytatja:

— Zárt ajtóknál sohasem fogják megtudni Walsin-Esterházy oltalmazóinak nevét; a vizsgálóbíró nem kutatta, nem volt rá kíváncsi. Picquard ezredesnek a távirathamisítók ellen indított bñtnpűre fel fogja deríteni mindazokat az üzemeket, a melyeken a Walsin-Esterházy-ügy alapszik. Walsin-Esterházy ellen alig folytattak vizsgálatot s a gróf még a hírredt után sem vesztette el protektorait, mert egy Walsin-Esterházyval, az egykori pápai katonával, az idegenek légiójával kikerült katonatiszttal, a ki vonakodik megmondani, hogy hol született, csak nem lehet ugy elbánni, mint holmi zsidóval. Az igazságszolgáltatás az eltusolás rendszerét követi, de a hamu alatt annyi tűz lapang, hogy a láng ennek ellenére hatalmasan föl fog lobogni.

Mint párisi tudósítónk távirja, Esterházy-ügyben még meg nem nevezett szereplő egyének közül a haditörvényszék Antant házfélügyelőt fogja kihallgatni. Esterházy az Antant által adminisztrált házban egy barátinője számára nyolc évig érvényes szerződéssel lakást bérelt. A mult év október 20-án, tehát egy hónappal Déeyfus Mathieu nyílt felépése előtt, Esterházy írásbailag kérte a szerződés felbontását és két nappal rá Esterházy barátinője személyesen jelent meg Antantnál, kérve őt, hogy a szerződést az ő nevére írja át. Az említett hölgy igen izgatott volt, jajveszékelt a házfélügyelő előtt és kétségbeesetten ismételtlen kiáltotta:

— El kell tűnnie, mert helyzete tart-hatatlan! Főbelővi magát!

Midőn pedig Antant csudálkozva tudakozódott kétségbeessése oka oka után, azt felelte:

— Hiába minden okoskodás, Esterházy menthetetlenül el van veszve és csak azt birtam tőle kiszűrőzni, — hogy legalább ne a lakásomon kövesse el az öngyilkosságot!

A szerződést tényleg ártírták. Ekkor lépett fel vádjaival Dreyfus Marthieu és két nappal később Esterházy elküldte barátinőjét ismét Antanthoz, kit arra kéretett, hogy adott esetben ugy valljon, hogy nem ismeri Esterházyt. Antant ezt a kérést azonban nemecsk, hogy nem teljesítette, hanem azonnal elment az előzetes vizsgálatnál megbízott Pellix tábornokhoz, kinek az egész dolgot elmondta.

Öngyilkos rendőrtisztviselők.

(A vásárhelyi Panama.)

H. M. Vásárhely, január 7.

Vásárhelyi temetőből a megmérgezett halottak kijárnak kísérteni...

Csontos ujjakat félelmesen csörgetik s ugy integetnek...

— Gyertek, gyertek! a vigyorgó halálpófak ezt mondják. Romlott a városban minden. Nem csupán a mi ködmönös paraszti véreink, de ti is, ti is sokan urak, bent a tornyos városházában.

— Szaporodunk, gyarapodunk a vásárhelyi temetőben... Mert aki erkölcsileg halott, halottabb az koporsóban nyugvó halottal. Vásárhelyen ilyen is kerül, de kerültek olyanok is, kik életüket oadták...

A szocialisták, a méregkeverők városának sodoma hira néhány nap alatt ismétleten megdöbbentő részletekkel gyarapodott.

1897. december 28-án letartóztatlák Szabó Sándor városi pénztárnokot, mert 6500 forintos sikkasztásának egész véletlenül támadt gyanu alapján nyomára bukkant Baksa polgármester.

Az ő esztendő el lett temetve s az újévnek második napján a kloakáját magint megnyitotta a panama — Góbi József városi kamarást lezárták, mert kiderült, hogy elköltötte a város 6050 forintját...

Hatodikán a rendőrségi penzkezelésre kerítette a sort a nekibuzdult polgármester. Visszaéléseket fedezett fel itt is és hetedikén reggeli, déli órában két jobb sorsa érdemes rendőrtisztviselő agyonlőtte magát...

Előbb Póka László rendőrkapitány lőtt a halantékába, majd utána alig egy óra múlva Gosztanyi Sándor rendőrségi fogalmazó, kiknek tragikus végét a vásárhelyi több más panamahibizoriákkal együtt a következő részletekben közli kiküldött tádosítónk:

Póka alkaptány öngyilkossága

A dalás kapitány iratait s pénztárát e delután vizsgálta meg Baksa Lajos polgármester, ki most már keztyüttlen kézzel volt kénytelen belenyulni a városházi darázsfszekbe.

A Póka László kapitány ezen szomorú delután átvizsgált számadásaiból is kitűnt annyi, hogy Póka hat rendbeli kihágási ügyben kisabott kiűntetési pénzeket a megbüntetett felektől felvette ugyan, de a pénztáránál a hat esetben nem számolt el a felvett összeget.

Hogy még mi történt? Ez még a vizsgálat titka.

De tény, hogy midőn a kapitányt kérdőre vont a polgármester, Póka így mentegődött volna:

— A pénztár-naplóba csupán feledékenységből nem könyvettem el a kérdéses pénzt.

A polgármester erre szigoruan meghagyta Pókanak, hogy a megbírságot feleket hívassa fel a kapitányi hivatalba, hogy most már így meg állapított tények alapján folytathassák a vizsgálatot.

Esti fél hét órákor végződött ez a szomorú vizsgálat, a melynek befejezője lett az öngyilkosság.

Hátrahagyott levelek.

Az öngyilkos kapitány, több levelet hagyott hátra. Szomorú levelek ezek. Egy érző, búszke léleknek a vergődése, ki gyöngeségei miatt éveredett így be a sarba.

Irt levelet özvegy édesanyjának, feleségének, és Nagy Sándor főkapitányának, mely levelében a mélyen sértett lélek keserű hangján azon gyalázatos intrikákról emlékezik, melyeket — állítás szerint — egyes tisztársai tettek és folytattak ellene. A főkapitányhoz intézett ezen leveléből kiemeljük a következő végso paszszust:

„Vétkes vagyok, megbűnhődöm érte, mert hiszen az az ambíció, amíg én bennem élt, ami hivatalos ténykedésben világító fátylan volt, önmagam által oltatik el, mert mindent, de becselenséget tul élni nem akarok, nem tudok! Szegény lényem, közvetlen családomnak nincs annyija, hogy eltemettesen, eszközölni legyen szives, hogy a mortuális angariát feleségem megkapván, ebből eltemettesen, azután pedig bocsásának meg nekem, Póka.”

Ifj. Gosztanyi öngyilkossága.

Ifjabb Gosztanyi Sándor fogalmazó volt a vásárhelyi rendőrségnél, a járátlevelék — magyarul paszuszok — kiadásánál volt alkalmazva.

Nem is volt ennek a szegény embernek nagyobb búja, csak később számolt be bizonyos pénzekkel, mintsemhogy a szabály engedte volna. Hogy mulasztását leplezze, lemasolatott, il előleg más határidő számokkal újból iratott egy járlat könyvet. A pénzt, 400 forintot, befizette ugyan, de hogy közokiratot hamisított, ezzel lett volna megvádolva.

Jó családból származott. Az apja országgyűlési képviselő volt s előkelő hevesi dzsentri ember. Szégyene niússen, hogy szenvedjen, inkább halantékon lőtte magát...

Félős, ijedős természetű fiatal ember volt. Szerették, sokat humorizáltak épp bogaras természetze miatt felette. Ma delőlött még fentjárt a hivatalában, hol mikor meghallotta, hogy Póka alkaptány agyonlőtte magát, hazasietett és szobájába bezárkózván a zavart kedélyű fiatal ember delőlött 1/2 9 órákor szintén agyonlőtte magát...

Hogy minál biztosabb legyen halála, még kötéltől hurokot is kötött a nyakára s ugy az ajtó sarkára fel is akasztotta magát. De a kilencszázmillióteres revolvergolyó halálos volt már magában is...

Névtelen följelentés.

A két vásárhelyi öngyilkosságot a polgármester vizsgálata előzte meg, ezt pedig egy följelentés. Egy névtelen levél. Kállay Albert főispánhoz küldte ezt valaki. Mindenestre olyan valaki, a ki ismeri a vásárhelyi székepiét titkait.

Mert a levélben nemcsak az volt megírva, hogy Póka kapitánynak tarka macskái vannak, hanem meg is voltak jelölve egyes tételek és adatok.

Kállay Albert nyomban Baksa Lajos dr. polgármesterhez juttatta ezt a névtelen levelet, azzal az utasítással, hogy vizsgálatot tartson. És a vizsgálat mindjárt nyomra vezetett a levelben foglalt utmutatás alapján is. Mert előkerült azonnal egy pár kihágási bírságtétel, mely vagy nem szállított be, vagy olyan felektől szedetett be, a kikre nem is volt az iratok és a könyv szerint bírság kiróva.

Szóval a hitlen kezelés jelenségei látszottak mindjárt és Póka kapitány megéreztte, tudta, hogy ezért be kell számolni hivatalvesztéssel és fegyházzal.

Igy hát az öngyilkosság közvetett előidézője egy névtelen levél volt. Vagy helyesebben két öngyilkossággé. — Mert Gosztanyi Sándor is ezen a nyomon érezte meg a veszedelmet, mely a járlatpénzek hitlen kezelése miatt fenyegeti.

Két lant egy templomban.

Mezőség, jan. hó.

Énekeljünk a zsoltárral!

Az Ur áldassék lantban, hegedűben, cimbalmi zengésben!...

Két lant fekszik kopott, falusi asztalomon; egyik új, másik ócska, de kipróbált hangú, zengzsetes.

Molnár Albert „Erdélyi Protestáns Lap”-jának 1-ső száma új divatu borítékban és Szász Gerő „Protestáns Közlöny”-éből a XXVIII. évfolyam 1-ső száma.

Molnár Albertre rá van nyomtatva: Laptulajdonos az erd. ev. ref. egyházkerület. És a rendeletek közt a végső lapon olvasuk: „Ezen lapnak minden egyházközségünk, püspöki vizsgálat alatti egyházaink és kollegiumaink kötelezett előfizetői lesznek”.

Szász Gerő önértékes búzkeséggel nyomtatja a cím alá: „Független egyházi és iskolai hetilap”.

Hát ez így nem igazság! Minden rendű református hívek, atyámfiai az Urban! miről van itt szó!

Rárendelnek az egyházakra egy megcenzúrázott hivatalos lapot, mely az erdélyi ev. ref. egyházkerületé. Minő pénz fekszik benne? — hát az enyém is, a tied is, édes mindnyájunké, — mert az egyetemes református egyháznak külön vagyona nincs, mint a Péter-filáterek, csakja mit mi adunk: határozott célokra.

Ezek közt hirtlap-alapítás nem fordul elő. A kormányi szubvenzióval fennálló hivatalos lapok annak a nótáját fujják, a ki őket fizeti; így csinálják a hivatalos közvéleményt. Ilyen lesz-e Molnár ur lapja is? — Közelni fogja-e a Fonájer-részvények árfolyamát is, és a Szeretetház sorjegyének forgalmát, jelezvén, melyik tisztelet s ur, melyik általa eladott sorjegy után hány százalék provizóti nyert? Mert hát ezek a többi ilyenek egyh. kerületünkben a napirenden levő hivatalos vállalatok közé tartoznak s az új lapnak ilyenek népszerűsítése kötelességében áll!

Ez uttal nem folytatom. Csak rá akartam mutatni, hogy a protestáns szabad vélemény nyilvánításával az egyházkerület laptulajdonossága összeférhetetlen.

Legyenek kettő, akárhányszor, csak legyen szabad verseny és maradjon sértetlenül a sajtó-szabadság. Irjon mindenki szabadon, meggyőződése szerint és az olvasó közönség kényszerítő rendeletek nélkül ahhoz csatlakozhassék, a melyik neki tetszik.

Az egyházi főhatóság tartozik rendeleteit mindenkinek, a kit illet, megküldeni ingyen. Miért fizessen 450–500 egyházi testület ilyen szegény világban rovatul képen 6 frtjával számítva 3000 frt hivatalos járulékot, mikor akárhányszor egyházi lap van, mondjuk a Királyhágón túl is, melyekből több erkölcsi és tudományos okulást nyerhet, a ki akar.

Tessék a hivatalos részt külön szakítva szét küldeni, — a tartalom többi részleteit megszerzi, a kinek úgy tetszik.

Ez a református egyéni szabadság, kivált oly országban, melyről a lap dicsekedve írja, hogy hegyeiről „a magyar protestantismus annyi prófétája, hőse szállt

ki az erdélyi fejedelmek korában a magyar Alföldre”. Bár most is úgy lenne!

Leendő háztulajdonosok gyűlése.

Kolozsvár, jan. 10.

(K) Tegnap d. e. mintegy 250–300 hivatalnok töltötte meg szorongásig a városház közgyűlési termét.

Mindenik reménybeli háztulajdonos. Mindeniknek arczáról vidámságot lehetett leolvasni.

A sok leendő háztulajdonos között egy pár tényleges házbirtokost is láttunk. Ezek is örültek. Gondolták, házasodjatok csak meg. Majd meglátjátok, mit tesz az, szeméthyordás, járdá, vízvezeték, csatornázás és kolera adót fizetni.

Vasut, posta, igazság, pénzügy, erdészet egyetem, vármegye, város, gimnáziumok, közép, alsóbb és népiskolák tisztviselői, tanárai, tanítói mind együtt voltak. Még a művészek, poeták és újságírók sem hiányoztak. Jékei Aladár mindjárt az első sorban állt.

Egyik szomszédja a háta mögött barátságosan figyelmezteti.

Te Aladár:

„Nem való poeta háztulajdonosnak, Maradjon ő ura, csak a papírosnak”.

Aladár megnyugtatta a verselőt, hogy akármilyen apró házért nem fog lépni a Parnasszusra!

Fekete Gábor kir. táblai elnök nyitotta meg az értekezletet.

Rámutatott arra, hogy a város fejlődése szempontjából a tisztviselők érdekében szükséges ez a mozgalom, mert Kolozsvárt a szállás viszonyok kedvezőtlenek. A lakások szaporítása és berendezése a város fejlődésével nem tartott lépést. E miatt drágák a lakások s a művelt elem igényeit nem elégítik ki.

Felkéri Gidófalvi István drt, a mozgalom megindítóját (hosszas eljénzés) a módokat előterjesztésére. Gidófalvi István javasolja, hogy első sorban létesüljön egy házépítő egylet. Ennek tagjai fizessenek mérsékelt díjat. Telek beszerzésre adjanak össze nagyobb tőkét.

E tőkéből az egylet telket vásárol, azt felparcellazza, építésre kiosztja. Ismerleti és építés gyakorlati módokat is.

Feilitzsch Arthur báró figyelmébe ajánlja a hivatal főknak azt, hogy eszközöljék ki felettes miniszteriumnál, hogy maga az állam vállalja el az építési költségek törlesztését, a tisztviselők lakbéré arányában. (Helyeslés) Ő e tekintetben már elvileg hozzájárulást nyert. (Éljen)

Másodszor azt ajánlja, hogy a telek megvásárlásánál az építési és közegészségügyi viszonyokra legyenek tekintettel, a távolság ne képezzen akadályt. (Helyeslés)

Csengeri János a telek fizetési módokat kívánna rendeztetni. Itt nagy sulyt kell fektetni arra, hogy a szegényebb hivatalnok ne legyen hátrányban a vagyonosabb felett.

Elnök ezután enuncziálja, hogy a jelen értekezlet házépítő szövetségzet alakít. Két bizottságot küldi ki.

Műszaki bizottságot, ennek feladata lesz telket kiszemelni s az építkezés módjait kidolgozni s e tekintetben javaslatot tenni. E bizottság tagjai:

Feilitzsch Arthur elnök, Pollák Lajos, Pákei Lajos, Herczeg Lajos, Buci József, Póczy Mihály, Mjázovszky Károly, Melitskó Frigyes, Pataky Viktor, Winkler János, Csicsár Gyula, Hájós Gyula, Szvacsina Géza, Nagy Lajos és Reich főmérnök.

Az alapszabályok előkészítésére Dorgó Albert elnökle alatt kiküldetik: Márky Sándor dr., Szádeczky Lajos dr., Kozma Ferenc, Sárkány Lajos dr., Ferenczi Zoltán, Gyulai Árpád, Scheitz Vilmos, Csengeri János, Széchy Ákos, Gidófalvi István dr., Becsek Lajos, Mikó Imre.

Az előkészítő munkálatokra két hónap tüzetett ki.

A gyűlés az elnök és Gidófalvi éltetésével oszlott szét.

Gyűlés után még sokan szóvá tették a szönyegre hozott tervet. Megállapították azt, hogy a tisztviselőkön segítve csak úgy lesz, ha ők telekért előzetes tőke befektetés nélkül és akkora összegű évi törlesztés mellett, a mekkora összeget lakbértől kitesz, juthatnak megfelelő, egészséges hajlékhoz, olyformán, hogy fizetésükből ne kelljen rá pótolni, ebből legfőbb az épület fenntartás költségeit s a közterhet kelljen fedezniük s a ház 20–30 év múlva, tulajdonukká válják.

A tisztviselők ez óhajátuk a létesítendő egyesület által bizonyára érvényesíthetni is fogja, mert hatalmas testületet alkothatnak, a mely a czélba vett építkezés keresttől viteléhez 3–4%-os törlesztési kölcsönt is nyerhet.

— Gróf Majláth Gusztáv erd. r. kath. megyés püspök, holnap este Gyulafehérvárról Kolozsvárra érkezik. Az ifjú főpásztor elnököl fog az igazgatótanács szerdán tartandó rendes havi ülésén. A püspök ez uttal is a plébánia lakban lesz eszálásolya.

— Hubay érkezése. Hubay Jenő neje Cebrían grófnő társaságában ma reggel a gyorsvonattal Kolozsvárra érkezett. A kiváló művész és neje tiszteletére ma délután Bánffy Albert báróné, a nőegylet elnöke ebédet adott.

— A nőegylet hangversenye. Ünnepi előadás lesz holnap a kolozsvári Nemzeti Színházban. A kolozsvári jótékony-egylet rendező hangversenyt, melyben olyan művészi erők fognak részt venni, hogy Kolozsvár műtörté községére rendkívül nagy élvezet várakozik. A hangversenyben Hubayné, Cebrían grófnő, Nagy Mariska és Hubay Jenő működnek közre. A kinek még nincs helyük a holnap előadásra, siessenek azt mielőbb megszerezni, mert akkora az érdeklődés a közönség részéről, milyen rég nem mutatkozott hangverseny iránt.

— Első mise. Tegnap délelőtt a kegyesrendiek temploma megalható egyházi ünnepe színhelye volt. Ekkor mondotta ugyanis Tarány István kegyesrendi pap és főgimnáziumi gyakorló tanár első miséjét.

Szerencsére Hammondnak volt egy üres halószobája és az idősebbik fiát a doktor után küldték. Lord Craythorne a felesége kérésére a molnár ruhába öltözött át és a molnár segítségével ezt az általa megmenett, nyomorult, félíg részeg, félíg megfurdalt teremtet az ágyba tették. Az ember félíg visszanyerte az öntudatát, midőn az orvos megérkezett. Mialatt az orvos az áldozat fején levő sebet gondozta, lord Craythorne lement a feleségéhez.

— Agáta, a mai napról el kell hagynunk a városba való menetünket. Drágám, minél előbb haza akarunk menni — te még most is reszketsz! Édes, hidd el, hogy én nem voltam veszedelemben! — mondá, megcsókolya a feleségét és gyöngéden mosolyogva annak a szemébe.

De Agáta nem tudta azt elhinni, ámbar az élet szín ismét visszatért az arczába.

— Agátám, csak egy percze megyek fel és azután haza viszek. Látom, hogy a fiu behozta a kabátomat és a cipőimet. Valamit kell a gyermeknek adnom, midőn lejövök. Látom, hogy kúnt áll a brieska mellett.

Felment, az ajtó nyitva hagyva.

Egy pillanat múlva Agáta egy éles kiáltást, és azután élénk beszédet hallott; néhány pillanat múlva a férje és az orvos együtt mentek le a lépcsőn.

— Kétség, nem de, Lady Craythorne? mondá a Doktor. Midőn az az ember a kegyed férjét meglátta, felpörbált az ágyában emelkedni, olyas valamit kiáltva, a mi úgy hangzott: „Isten ítélete”, vagy ilyen forma szó volt.

— Azt gondolom, hogy a barátjának nézett, a ki megütötte — hízogó, nem de, Agátám?

Édes, mehetünk. Hammonddal és a feleségével elintézték a dolgot. Ha szükséges lesz, holnap a kórházba szállítottam azt az embert.

Doktor ur, haza vihetjük?

Ugyanaz az orvos volt, a ki egykor nem fogott kezét Lord Craythornak, de ő is azok közé tartozott, kit az Agátával való házassága által megterített.

— Köszönöm, itt a saját kocsim. Délután ismét eljövök, és tudatni fogom önnek, hogy mit gondolok az ember állapotáról, és hogy a kórházba szállítás szükséges lesz-e.

— Van valami annak az embernek az arczában, a mi ismerősnek tetszik előttem — mondá Lord Craythorne a feleségéhez, a mint haza felé mentek — de nem tudom kimagyarázni, hogy miért.

Elmúlt egy hét és koronként hallottak hírt a kórházról, hova a megmentett embert vitték.

Elsőször úgy látszott, hogy meg fog gyógyulni; a teljes öntudatát visszanyerte és rögtön megmondta támadójának a nevét — egy újjabkori ismerőse volt, — de saját magáról nem szeretett beszélni. — Aztán az ereje fogyni kezdett — rossz kórjelek mutatkoztak. Napról-napra rosszabbul lett, míg végre a kórház orvosa azt mondta, hogy állapotja reménytelen és néhány nap múlva meg fog halni.

Az ember maga, eleitől kezdve azt mondta, hogy ő tudja, hogy meg fog halni és kérte a doktort, hogy mondja meg neki az igazat.

Egy reggel sürgős üzenet jött Lord Craythornához. Az az ember, a kinek az életért a saját életét kockáztatta, halálán volt és kérette őt, hogy menjen el hozzá. És ő rögtön elment.

Csak délután tért vissza. A mint a kis ajtót kinyitotta, Agáta a babát tartva a karjaiban, a gyermekszoba ablakánál állott, nézte Annát és a kicsiket a pázsiton játszani.

Az ifjú a papnak dr. Vajda Gyula egyetemi tanár kegyesrendi kormány segéd volt a manuduktora. Segédkeztek még a misén Réthi Márton főlelami isk. igazgató és Mondik Pál főgymu. tanár és több papnövevény. Mise alatt a Kalazantínium dalkara énekelt megalható egyházi dalokat. Mise végén az új misés p p egyenként megaldotta összes jelenlevő paptársait és a főgymnasium ifjuságát, a kiknek emléksorokkal ellátott szép szentképeket ajándékozott.

— Jelmeztetési a Jégen. A Kolozsvári Korcsolyázó Egylet szombati választmányi gyűlésén egy jelmeztetési rendezést végleg elhatározta. Tekintettel a beállott enyhe időre, lapunk útján szölija fel az egylet a t. közönséget, hogy a kik jelmeztben kívánnak részt venni, szándékukat a Csiky Mihály főtérü üzletében kitett ivre e hó 15-éig feljegyezzék. Ugyanitt jelmeztminták, valamint jelmezek meglekinthetők és megrendelhetők. A jelmezek a melyeket az egylet házilag készített darabonként 5 frt-ba kerülnek. Az estély programja Szép Helena elrablása Páris által. Valamint egy díszes felvonulás a mely az emberiség öltözködését korok szerinti feltünteti. A 100—120 tagból álló festői menetben képviselve lesz az ó-kortól kezdve a jelen korig minden nemzet és minden kor viselete. A kolozsvári korcsolyázó egylet pénztárnokától vették még a felvilágosítást, hogy a részt venni óhajtok a jépgyála felügyelőnél kitett iven is jelentkezhetnek s egyuttal felkéretnek arra is, hogy vasárnap, e hó 16-án, a déli korcsolyázás alatt, a korcsolya csarnok gyűléstermében értekezletre megjelenni sziveskedjenek, hogy az egyes szerepek és jelmezek, a közreműködők között megosztassanak s illetve megállapíttassanak. A jelmeztetést s a felvonulásokat, mely iránt városunk minden körében nagy érdeklődés mutatkozik, Janovics Jenő, a Nemzeti Színház tagja rendezi. Az ünnepély egyike lesz a saison legérdekesebb mulásáinak.

— Felolvasás. Dr Török Imre kolozsvári gyakorló orvos tegnap délután az iparos segéd munkásoknak a városház közgyűlési termében felolvasást tartott. Az ipari munkások egészsége* ozim alatt, Felolvasása rendjein részletesen és tanulságosan fejtegette a munkások egészségi viszonyait, s részletesen sorolta elő azon kívánalmakat melyek az egészség ügy általános megjavítása czéljából eszközözendők. Jó tanácsokat adott az egészség fenntartása és ápolására nézve, szóval felkarolta a tárgy egész területét és hasznosan foglalkoztatta a halgatóságot, amely élénken megjelente őt, a felolvasás után.

— Falragaszok. Kolozsvár város főkapitánya az alábbi hirdetést adta ki: Ezennel közhírré tétetik, hogy ez idő szerint még senkinek sincs kizárólagos jogosultsága a hirdetésmények kiragasztására s ily czímen díjak szedése; annak ideje pedig, midőn e jog valamelyik vállalkozónak megadatik, közhírré fog tétetni.

— Egy kardalos gyász. A kolozsvári Nemzeti Színház egyik kardalosát, Szabó Domokost, ki közel 40 éve híven szolgálja színházunkat, s ki egyike volt a leghasználhatóbb kardalosoknak, a napokban nagy veszteség érte. Két gyereke fektűt súlyos betegségben s mindkettő meghalt. A két halottat a minap temették el a közönség nagy részvétel mellett.

— Vízvezeték dolga. A kolozsvári vízvezeték ügyében szombaton ismét kiszállás

Az ifjú a papnak dr. Vajda Gyula egyetemi tanár kegyesrendi kormány segéd volt a manuduktora. Segédkeztek még a misén Réthi Márton főlelami isk. igazgató és Mondik Pál főgymu. tanár és több papnövevény. Mise alatt a Kalazantínium dalkara énekelt megalható egyházi dalokat. Mise végén az új misés p p egyenként megaldotta összes jelenlevő paptársait és a főgymnasium ifjuságát, a kiknek emléksorokkal ellátott szép szentképeket ajándékozott.

— Jelmeztetési a Jégen. A Kolozsvári Korcsolyázó Egylet szombati választmányi gyűlésén egy jelmeztetési rendezést végleg elhatározta. Tekintettel a beállott enyhe időre, lapunk útján szölija fel az egylet a t. közönséget, hogy a kik jelmeztben kívánnak részt venni, szándékukat a Csiky Mihály főtérü üzletében kitett ivre e hó 15-éig feljegyezzék. Ugyanitt jelmeztminták, valamint jelmezek meglekinthetők és megrendelhetők. A jelmezek a melyeket az egylet házilag készített darabonként 5 frt-ba kerülnek. Az estély programja Szép Helena elrablása Páris által. Valamint egy díszes felvonulás a mely az emberiség öltözködését korok szerinti feltünteti. A 100—120 tagból álló festői menetben képviselve lesz az ó-kortól kezdve a jelen korig minden nemzet és minden kor viselete. A kolozsvári korcsolyázó egylet pénztárnokától vették még a felvilágosítást, hogy a részt venni óhajtok a jépgyála felügyelőnél kitett iven is jelentkezhetnek s egyuttal felkéretnek arra is, hogy vasárnap, e hó 16-án, a déli korcsolyázás alatt, a korcsolya csarnok gyűléstermében értekezletre megjelenni sziveskedjenek, hogy az egyes szerepek és jelmezek, a közreműködők között megosztassanak s illetve megállapíttassanak. A jelmeztetést s a felvonulásokat, mely iránt városunk minden körében nagy érdeklődés mutatkozik, Janovics Jenő, a Nemzeti Színház tagja rendezi. Az ünnepély egyike lesz a saison legérdekesebb mulásáinak.

— Felolvasás. Dr Török Imre kolozsvári gyakorló orvos tegnap délután az iparos segéd munkásoknak a városház közgyűlési termében felolvasást tartott. Az ipari munkások egészsége* ozim alatt, Felolvasása rendjein részletesen és tanulságosan fejtegette a munkások egészségi viszonyait, s részletesen sorolta elő azon kívánalmakat melyek az egészség ügy általános megjavítása czéljából eszközözendők. Jó tanácsokat adott az egészség fenntartása és ápolására nézve, szóval felkarolta a tárgy egész területét és hasznosan foglalkoztatta a halgatóságot, amely élénken megjelente őt, a felolvasás után.

— Falragaszok. Kolozsvár város főkapitánya az alábbi hirdetést adta ki: Ezennel közhírré tétetik, hogy ez idő szerint még senkinek sincs kizárólagos jogosultsága a hirdetésmények kiragasztására s ily czímen díjak szedése; annak ideje pedig, midőn e jog valamelyik vállalkozónak megadatik, közhírré fog tétetni.

— Egy kardalos gyász. A kolozsvári Nemzeti Színház egyik kardalosát, Szabó Domokost, ki közel 40 éve híven szolgálja színházunkat, s ki egyike volt a leghasználhatóbb kardalosoknak, a napokban nagy veszteség érte. Két gyereke fektűt súlyos betegségben s mindkettő meghalt. A két halottat a minap temették el a közönség nagy részvétel mellett.

— Vízvezeték dolga. A kolozsvári vízvezeték ügyében szombaton ismét kiszállás

Volt valami oly idegenszerű a férje modorában és megjelenésében, hogy szíve egy pillanatra elszorult. Férje nem ügvelt a gyermekre, de a pázsiton keresztül egyenesen a könyvtár üvegajtájához ment. Agáta a fölelem érzetével tette a gyermeket a dajka karjaiba és leszaladt. A könyvtár ajtaját kinyitva, fele útján a szobán keresztül a férjével találkozott.

A boldogságnak olyan kifejezése volt a férje arczán, a milyent még soha sem látott azon.

Mid a két karját megfogta Agátának és abba a székbe ültette, melyben néhány évvel ezelőtt ő ült azon este, midőn Agáta a nőies szeretetben és odaadásban erősnek érezve magát, hozzá ment. A felesége lábához térdelve, a két karjával átölelte és fejét a vállára hajtott.

— Douglas, beszélj! kiáltá Agáta. Mi történt? Édesem, te megijesztés!

Douglas felelte a fejét és a kedves arczba nézett, aztán, rövid, töredezett mondatokban beszélt és hangja reszketett az erős felindulástól.

— Agáta, Agátám, drága feleségem, te soha sem gyanítanád, hogy mi történt! Valami mondani valóm van, olyan újság, a mink velem együtt örülni fogsz. Az az ember, a kit megmentettem, — most haldoklik, — én láttam őtet ezelőtt, ő volt az az ember, a ki az Anna anyját elcsábította; ő megösmert engem és ma a kórházban megvallotta, hogy azt a szerencsétlen asszonyt ő ölte meg.

Néhány perczig férj és feleség némán egymás karjaiba szorítva maradtak. — Aztán, végre Douglas elmondta neki az egészet.

— Ugy látszik, hogy ez az ember várakozott reá, valahol ott fenn a folyónál.

(Vége következik.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1898. Január 10.

Kigolyózva.

— Angol regény. —

Az Ellenzék részére fordította: Amica.

Prolog.

(Folytatás.) (20)

V.

Az alacsony partokat kökörszín virágok borították, a fák rügyeiből most homloltak ki a levelek.

Férj és feleség keveset beszéltek, amint a parkon keresztül, és a folyó mellett levő országuton végig hajtottak, mely azon vidéki városba vezetett, hova bevásárlásokat tenni mentek. Ezen az uton egy vagy két mérföldnyi távolságra volt az a malom, hol a Douglas első feleségét halva találták. Lord Craythorne nem kerülte el azt a helyet, de mindig megkönnyebbülést érzett, midőn elhagyta. Agáta ösztönszerűleg ösmerte a férje érzelmét, és ha lehetséges volt, soha sem mulasztotta el, hogy azon az uton vele menjen, és midőn a folyónak azon részéhez közelített, mindig valami érdekes tárgyról próbált vele beszélni.

Ezen a reggelen a Ferencztől kapott levélről kezdett beszélni, kinek az ezrede jelenleg Gibraltáron volt. A távolban két durva kinézésű embert láttak menni.

Agáta kivette a zsebéből a sograma levélét; de, amint azt bontani kezdte, a férje kiáltásától megijedt, és felnézett, és éppen akkor látta, hogy az az ember, melyik az ut

belső részen volt, egy hatalmas ütést mért a társa fejére. Most már elég közel voltak, hogy a haragos hangokat hallják.

Az az ember, a kit a társa megütött, a támadója ellen fordult; de a mint a kezét dühös mozdulattal felemelte, a másik egy iszonyu csapást mért rá és ez alkalommal a mellére. A férfi hátrafele tántorgott és karjait fel vetve, vad kiáltással a folyóba esett, mely azon a helyen mély volt és sebes.

A közeledő szelek zajára, a másik keresztül szaladt az uton, egy kerítésen átmászott és eltűnt. Egy szó nélkül lord Craythorne az ostarorl rántott a lóra és mielőtti felesége tudta volna, hogy mi történt, a lovat kissé lejjebb megállította, a végzetes malom közelében és a férje az ő kezébe téve a gyöplöket, leugrott. Éppen a part mellett voltak és egy pillanat múlva mind a kettőn látták a vízbefulladás embert; de az ár a folyam középebe sodorta.

Lord Craythorne levette a kabátját. — Douglas! kiáltá Agáta, a halálos győtrelem hangján.

— Édes feleségem, nem engedhetem, hogy egy emberi lény a szemeim előtt haljon meg! Mondja a férje. Hajts a malomhoz, ha a partra tudom hozni, legalább fenntartatom addig, míg segítség érkezik. Tudom, hogy Hammondnak van csónakja.

Agáta elfehéredett arczczal teljesítette az utasítást, a loconasást, halotta a mint férje a vízbe ugrott. Kevesebb, mint egy perc alatt a malom kapuja előtt állott. A molnár már kéznél volt, mert az ember kiáltását hallotta és néhány pillanat múlva ord Craythorne és az ő érzéketlen terije, szerencsésen az épületben voltak.

Tekintet nélkül a vizes ruháira, kebléhez szorította a feleségét és aztán hozzá látott, hogy a megmentett embert öntudatra hozza.

György, Maurer Róza, gr. Bethlen Pál Beszterce-Naszói főispánja, neje Tisza Jolán és fia Károly, Maldeghen Arthurné, gr. Bethlen Vilma, gr. Bethlen János és Mária, gr. Matencloid János. A rokonság esküvő előtt és után is gr. László Imre vendégszerető házána jött össze.

— **Villamos motorokkal felszerelt műhely** berendezésére és villamos vasút létesítésére folynak a tárgyalások Nagyváradon. A villamos vasutat 25 km-ter távolságig kiterjeszteni tervezik. A dinamó motorokkal felszerelt műhelyt pedig kisebb iparosok használatára mérsékelt díjért engedik át.

— **Jótekonyság.** M. Várhelyről írták: Új év alkalmából, mint minden évben, úgy mostan is Máriaffy Albertné szül. gróf Bethlen Louise-nőgyógyász elnök 22 szegénynek meleg téli ruhát, keszkenőt ajándékozott saját eszényéből, ezáltal is a szegények kényeit óhajtja a letérlni és nyomorukat enyhíteni. A közszereketben álló, feleköltséggel nem adakozónak nyújtja az ég ura még hosszabb életét, hogy sokszor és sokakkal szemben gyakorolhassa jótekonyságát.

— **Állásától felfüggesztett polgármester.** Beszterce városi képviselőtestület elé vitték a helységnevekről szóló törvényjavaslat ügyét a tiltakozó feliratot intézők a kormányhoz. Bethlen Pál gróf főispán, a ki szándékukról előre értesült, figyelemmel a Peilon polgármestert, hogy Beszterce nem törvényhatóság joggal felruházott, csak rendezett tanácsú város, mint ilyennek nem áll jogában ily ügyeket közgyűlés alkalmával napirendre tűzni. A polgármester mindamellett megengedte a vitát, a miért őta főispán állásától felfüggesztette.

— **Retentió hír.** Hivatalos jelentések jönnek arról, hogy Torontóban kitört az éhség-tífusz. Nem rémese ez, nem költött történet, érekeny szívek megrikatására. Éhenhalók Torontóban! A magyar Kánaánban! Halljátok, ti pénzes vásárlók honatyák s Bécs zsebeiből pislogó Bánfiyak! Sissesetek tehát becsapni az országot s felemelni a kvótát, mert ha az éhenhaló lekasabolja az embereket, akkor már börtön útjára a nyomát a kvótamelesnek.

— **A Röntgen-sugarak gyógyhatása.** Érdekes cikket közöl erről a témáról dr. Szokolow a Wratas című orosz orvosi szemlében. E szerint a Röntgen-sugarak rendkívüli gyógyító hatással vannak a különféle izületi reumatikus bántalmakra s többrendbeli kísérletek igazolni látszanak ezen állítást mely ha valóban bizonyul, az orvosi tudomány egy nagy lépéssel halad előre. Különösen gyermekeknél vált be módszer. Egy kilenczéves leánykát, a ki reumatikus bántalmait folytán se kezésszolgát se ujj szerű mozgást nem tudta, azonkívül térdízületében is erős fájdalmakat érzett, becsapartak vázsonlepedőbe s azután a sugarak hatásának tették ki. Kétszeri próba után a reumatikusok fájdalmak megszűntek. Kísérletet tettek még 5, 13 és 14 éves gyermekekkel is, s az eredmény mindig teljesen kielégítő volt. Most tehát az eljárás tökéletesítésére kell törekedni.

— **Thonet Ferenő meghalt.** A Thonet-butorok zseniális föltalálója, Thonet Ferenő, meghalt Bécében. Hetvenhét éves volt már és végül gyengülés vitte a sírba. Már férfikorában volt, mikor atyjával együtt Bécsbe jött és asztalosműhelyt nyitott. Itt az általa feltalálásmódszer szerint hajlított fából kezdte csinálni a butorokat és csakhamar egyike lett a leghíresebb iparosoknak. Hatalmas vagyont szerzett magának és az üzletét már évekkel ezelőtt visszavonult.

— **Insultált püspök.** Szombathelyi ősz püspökét, Hidassy Kornélt gaz módon insultálta két vásott fickó. A püspök ugyanis csúszos bántalmait miatt napokig nem mozdult ki szobájából és tegnap először kocsikázott ki. A hogy fogata a Szombathelyi közlekedés levő rohanczi erdőn áthajtott, három seéri suhancz köveket hajgált az agy főpap kocsija után. Az elvetemült kamazsok egyikét, egy Varga nevű 18 éves suhanczot, sikerült nyakon csipni. Azzal mentegetődzött, hogy részeg volt és sejtette sem volt arról, hogy a kocsiban a püspök ül.

— **A Janku-szobor pénze.** Megírtuk nem rég, hogy a gyulafehérvári törvényszék litartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte Albini Szeptimiuszt, mert a Janku-szobor alapjára begyűlt pénzzel, melyet rábízta, nem tudott elszámolni. A Tribuna írja, hogy a törvényszék ugyanebből az okból letartóztatta és szintén vizsgálati fogságba vetette Mota Jánosot, a Revista Orestiei szerkesztőjét is, a ki egy ideig helyettesítette Albiniut a begyűlt összeg kezelésében. A bukaresti Drapelul pedig azt újságolja, hogy az ifjói (bukaresti) törvényszék elrendelte Brote Jenő és Szlavics kihallgatását is, mert a Janku-szoborra való gyűjtésben ők is érdekelve vannak.

— **Elvesztett s megkerült százerek.** Zubovics Fedor huszárkapitány, az ismert sportember, szombaton délelőtt Bpsten a Jókai-kapitányságra azzal állított be dr. Farkas Lajos rendőrtanácsoshoz.

— Tanácsos ur, elloptak tőlem, vagy elvesztettem kétszáz ezer forintot. Kérem intézkedjék, hogy az eltűnt pénzhez jussak.

Ezután előadta, hogy ma reggel jött be lakóhelyéről, Verőce, mellette Migazzi-kastélyból a fővárosba. Az osztrák-magyar bank letéjegyzeiben kerek kétszáz ezer forintot hozott magával, hogy azt a pesti kereskedelmi bankban értékesítse. Az összeget Bécsbe a közös hadügy miniszteriumnak akarta küldeni, a melyől megvettve a Triest közelében levő Kresics nevű tó katonai erődöt, melyeket saját kastélyánál újjáépítet és nagy pompával og berendezni.

A nyolcz letéjegyett egy kis levélborítékkal együtt, melyben 900 forintnyi készpénz volt, egy nagy borítékba belső kabátja zsebében hordozta. Ugyanott volt egy dr. Kovács Ernő ügyvéd nevére címzett vaskos levél is tele iratokkal. A kapitány délelőtt megfordult egy papirkereskedésben, egyenruha tüzletben, egy kigyótéri theakereskedésben s déltájt Havass huszárhadnagy barátjával egy bodegába tért be s itt vette észre, hogy pénze hiányzik. De nem találta a Kovács Ernő nevére címzett levélét sem, a melyet állítólag a kigyótéri postaszekrénybe dobott.

Farkas rendőrtanácsos Karácsony Sándor kapitányt bízta meg a vizsgálattal, a ki kinyomozta, hogy a kapitány a Kovács Ernő címzett levélét véletlenül az egyenruha-tüzletben hagyta, a kétszáz ezer forinttal terhelt borítékot pedig a kigyótéri postaszekrénybe dobta. A szekrényt a postaigazgatóság és a rendőrség kiküldötte előtt ürítették ki s a zárt börtönkát Siket Traján postatanácsos vizsgálta át. A levelek közt rá is akadt a borítékra, melyen ez volt olvasható:

Felesleg pénz, számtan Kresics tenger-melléki kastélyom felépítésére és berendezésére. Váratlan halálom esetén dr. Frischner Ottó bécsi ügyvéd rendelkezik ez ügyben.

A mikor azután felbontották a borítékot, akkor megtalálták benne.

A jegyzőkönyv fölvétele után Zubovics kapitánynak átadták a nagy összeg pénzét, a melyről különben a rendőrség az osztrák-magyar lapoknál elrendelt a zárlatot nehogy esetleg a tolvaj vagy megtaláló fölvehesse a pénzt.

— **Román világ Battonyán.** Az A. V. írja: Az aradi román gyűlésről azzal bocsátották el az egybecsődített románokat, hogy térjenek vissza ekéik szarvához és terjeszték az ottthon valóik között, a mit itt hallottak. A hívek hazatértek ekéik szarvához és hogy követik a kiadott mottót, arról egy hosszabb levélben értesítettek Battonyáról. Battonyai különben igen előrangú célpontja a nemzetiségnek, elannyira, hogy itt még a többszörösen érdemkeresztet Metianu János aradi román püspök is jónak látta magát exponálni, mikor márczius 15-én a román templomban betöltötte a misét. Nos, Battonyáról szintén voltak vagy huszan az aradi gyűlésnek tervezett sörözésénél, Kornya Simon káplán és Popovits György tanító vezetése alatt. Viszszatérten pedig a nemzetiségi sörözésről, a legközelebbi vasárnapon, a mikor a románok szent miséjéről kijövet voltak: — még a templomban felállt ifjú Fojta György (a ki nemzetiségi velleitársain kívül arról is ismeretes hogy az aradi Neumann Testvések kárára nagyobb család és orgazdaságot követett el, a miért neki illni is méltóztatott) — és Fojta György így szólt a népek:

— Gyertek, emberek, az iskolába, ott majd a Kornya tisztelendő ur szép meséket fog mondani nektek a híres domnul Lukácsúról, a lazfalusai szent papról!

A Kornya tisztelendő ur még a szent kenyeret osztogatta, de jónak látta, hogy közbeszóljon:

— Nem mese lesz az, hanem igaz és való beszéd a nagy domnul Lukácsúról, a román nép megváltójáról!

Azzal bevonultak az iskolába és ott Kornya csakugyan megtartotta beszédét a nagy Lukácsúról. Hogy micsoda lázító dolgokat keverhetett be, nem nehéz elgondolni. — Ez volt a fő mozzanata a Battonyán erősen megindult román üzemeknek, a miknek legközelebb az érdekes részleteire is rátérünk. Addig is jó lesz ezekre figyelmet fordítani azoknak, akiket illet.

— **Lánggyermek**ek mellé azonnal alkalmazást nyer egy német leány. Ajánlkozások Bod Oyula kir. törv. bírósághoz intézendők Deésre.

Egyleti élet.

Fölhívás, Tisztelettel föl hívjuk mindazon egyetemi hallgató urakat, a kik az „Egyetemi Kör” tagjai s félévi tagsági díjjaikat ez ideig még be nem fizették, azt január hó 18-ig okvetlen befizetni sziveskedjenek. Ifj. Feder Ottó s. k. pénztárnok, Pazourek Ferenc s. k. elnök.

MUVESZET.

— **Tell Vilmos.** Szombaton Schiller klasszikus színművét adták zsufolt ház előtt. Bár mindenesetre elismerésre méltó dolog, hogy az igazgatóság sorra előszedi a klasszikus darabokat, „Tell Vilmos” föllevenítését nem tartjuk szerencsésnek. Mert hiában remekült Schiller zsenijének ez utolsó terméke; nem olyan dráma, melyet nálunk színre lehessen hozni. Nincs hozzá apparátus; nincs hozzá elég személyzet. Egy Shakspeare előadást megemthet a főszereplő, de Schiller „Tell”-je csak úgy élvezhető, ha minden kis szerep intelligens szereplő kezében van. Kardalossalak játszani Shtüssi vadászokat, mert ilyesmi csak bosszúságot okoz. Hagyjuk tehát „Tell”-t a Burg színháznak, ott elő lehet adni. Van Schillernek elég más drámája, melyet szivesebben megnéznék, s mely mindig jó előadásban került színre a kolozsvári színházban.

— **A zenekar botránya.** A honvéd zenekar, mely a színházban játszik, nap-nap után botrányokat csinál. Hamis hang, fennakadás s

ilyesmi napirenden van. Mindeddig nem szólaltunk fel e rendetlenség ellen, de a tegnap olyan dolog történt, a melyről méltán megrovást érdemel a zenekar. A „Gyimesi vadvirág” delutáni előadásán ugyanis a második felvonásban a zenekar nem tudott egyetlen nótába belekezdeni. Tíz percig próbált, s a hány zenész annyiféle nótát játszott. Ez a kinos próbálgatás csaknem tíz percig tartott, mialatt a hamis hangok egész özönye gyötörte a közönség fülét. Jól tudjuk mi az oka ennek. Az, hogy a zenekar nincsen fegyelmelve. Figyelmébe ajánljuk a zenekar vezetőjének, hogy házilag jobban fegyelmelje a zenekart s ez által vegye elejét a történetű botrányoknak.

— **Színházi hírek.** A holnapi nőgyógyász hangverseny inánt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul. Páholyokat már napokkal ezelőtt nem lehetett kapni, Hubay Jenő és neje Cebrian grófnő ma este a gyorsvansattal érkezik Kolozsvárra.

Válás után, Bisson pompás bohózat szardán fog színrekerülni. Duval, régi jó szerepét Megyeri játsza; a két fiatal asszonyt Ráskay E. és Baróthy J., az anyóst Laczkó A. adja. Bourgaueuf Vendrei lesz.

A császár ezredese Ohnet történelmi színművének premiéreje pénteken lesz. A czimszerepet E. Kovács Gyula játsza, a nagyszabású darabban részt vesz az egész drámai személyzet.

Boszorkányvár, operett, mely mult héten B. Ruzsinszky I. betegsége miatt nem kerülhetett színre, csütörtökön adják:

— **Színügyi bizottság ülése.** A nagyváradai színügyi bizottság január 9-én ülést tartott. Hoványi Géza elnökele alatt, melyen Bölönyi intendánsal a három éves szerződést megkötötték. Bölönyi ennek fejében köteles minden évben társulatának névsorát bemutatni, s ha a színügyi bizottság nincs vele megelégedve, a hiányokat pótolni. Azután a társulat névsora felett tárgyaltak s különösen örülnek annak, hogy Megyeri Dezső lesz a művezető, kinek vezetése iránt nagy reménnyel vannak. Nincsenek azonban megelégedve a társulat névsorával, s hogy Bölönyi sok jó tagot elbocsátott. Dr. Váradai Zsigmond adott hangot az elégedetlenségnek s nagy hibának tartja, hogy Aldor Juliskát, a kinek sem hangjárja sem játékára kifogást nem lehet tenni, nem szerződtette. Nincs megelégedve azzal is, hogy György Ilonát, a kedvelt drámai színésznőt elbocsátotta. Ezek miatt a bizottság a névsort nem is vette végleges tudomásul; sőt mint egyik nagyváradai lap írja, nagy elégedetlenséggel fogadták a város némely köreiben is a benyújtott névsort, a mely ellen a városi közgyűlésen többen fel fognak szólalni.

Gyászrovat.

Filep István okleveles ügyvéd, Kolozsvár egyik tisztelt aggasztánja a gróf és báró Bánffy család nyugalmozott pénztárnoka — levéltárnoka Korpád községében hol az utóbbi időkben egyetlen leányánál, Ferenczy Józsefnél lakott, mint részvétellel halljuk 86 éves korában meghalt. Filep István évekkel ezelőtt Kolozsvár közéletében tevékeny részt vett. A nyolczvanas évek elején a polgármesteri állásra akarták megnyerni, de az öreg ur nem volt megnyerhető. Az igazi régi magyar táblabírák egy tipikus alakja veszett el benne. Áldás emlékének.

Özv. bölöni Mikó Samuné sz. abrudbányai Fikler Karolina Abrudbányán meghalt.

Jótekonyság.

Nyilvános nyugtázás. Mint a „Rongyos Egyet” pártoló tagjai 1897. évi tagsági díjukat befizették: gr. Vass Albertné, Koltói gr. Teleki Lászlóné, dr. Csiky Viktorné, ö. v. Peiella Istvánné, Kozma Gyuláné, Tussay Gáborné, Dr. Seiter Vilmosné, Mező gazdasági bank 3—3 forint. Holdampf Geróné, Kéler Paula, Dobál Antalné, Szvacsiná Gézané, Rucsa Lajos, Schandl Mihályné, Haller Rezsóné, ö. v. Biró Pálné, Brencsán Marie, Öviri Kelemené, Moldován Gergelyné, Csákány Istvánné, Apáthy Istvánné, Maissner Józsefné, Molnár Sándorné, dr. Csávássy Gyuláné, Gámentzy Jánosné, Iudra Lászlóné, Voith Miklósné, dr. Purjesz Zsigmondné, dr. Farkas Gézané, Peterffy Zsigmondné, Magyar általános biztosító társaság vezér képviselője, Benkő Mihályné, dr. Halász Ignácné, Fodor Ferencné, Gáman Józsefné 2—2 forint. Fogadják hálás köszönetünk nyilvánítását. A Rongyos Egyet nevében: Baró Bánffy Zoltánné egyll. elnök. Elek Gyula, egyll. titkár.

LEGUJABB.

„Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgősség-levelei.)

Az önálló vámterületért.

Budapest, decz. 10.

A főváros iparosai és kereskedőinek egy része nem tud belemegyei

a karácsonyi népgyűlés sikertelenségébe, s most újabb tiltakozó gyűlést terveznek, melybe az egész országiparosait belevonják.

E tárgybán tartottak tegnap délután értekezletet a „Nemzeti Szálló” nagytermében, mely alkalommal Csontos Imre ipartestületi elnök kifejtette, hogy az iparosoknak nem szabad tétlenül nézni a jelenlegi viszonyok tovább fejlődését, mely a magyar ipar pusztulását is jelentené. Akarja-e a gyűlés a mozgalom megindítását, hogy az ország tiltakozik a kormány eljárása ellen. Az értekezletek elnökéül Mezei Péter és Kardhordó Árpád lettek megválasztva s a jegyző tisztelet dr. Vig Viktor vállalta el. Mezei Péter bizottsági tag, az önálló vámterület érdekében szólalt fel, mert a nemzetnek csak akkor van létjogosultsága.

Indítványozza, hogy egy újabb felirat szerkesztessék, mivel a képviselőházhoz, a mult évben benyújtott 250,000 aláírási kérvénynek semmi eredménye nem volt. Inti az iparosokat, hogy ne tünjenek törvénytelen állapotokat.

Kardhordó Árpád kereskedő hosszasan szól a kereskedők helyzetéről, a közös vámterülettel szemben. Szerinte a kiegyezés csak kereskedelmi ügylet és nem loyális, vagy hiperloyális actus. Az „Orczyháznak” több a lakója, mint Montenegrónak és ez a kis állam mégis független, mi pedig nem! most nem birunk Ausztriától szabadulni. — Csontos és Wagner beszédei után elhatározták, hogy egy 100-as bizottságot alakítanak, a mozgalmat vidéken is szervezik, tiltakozásra hívják fel a testületeket és kamarákat is husvét napján országos népgyűlést tartanak.

1898 Márczius 15.

Budapest, jan. 10.

A szabadságharc 50 éves évfordulójának ünnepét már most készítik elő az egész országban, Szolnokon e napon állítják fel a honvédelemeket, Szegszárdon márczius 15-én a megye színe előtt leplezeték a Garay szobrot, Miskolcon és Kecskeméten szintén ekkor állítják fel az ország 2 legnagyobb Kossuth szobrát. Nagyváradon a főgymnasium ifjusága rendez szép ünnepélyt.

A megszüntetett statárium.

Budapest, jan. 10.

Prágában holnap megszüntetik az ostromállapotot. Csehek és németek egy idő óta jámborok és teljesen megszolidultak.

Népgyűlés Budán.

Budapest, jan. 10.

A budai gyűlés tegnap sem mult el botrány nélkül, a város majorban tartott gyűlés izgalmas és zajos volt. 700 munkás gyűlt össze 11 órakor, s az általános választói jog fölött tanácskoztak, Szirmai Andor kapitány felügyelete alatt. A gyűlésen Reiner József elnökölt. Rádi Sándor szólalt fel először az általános választói jogot követelve, zajos testzés között. Pollák Béla, hevesen neki rontott a parlament tekintélyének, s azt állította, hogy az olyan parlamenttel szemben, melyben tolvajok is ülnek, a munkásnép nem tartozik erkölcsi tisztelettel viseltetni. (Éljenzés) Szirmai kapitány erre erősen rendreutasította Pollákot, s kijelenti, hogy azért a törvény előtt felelősségre fogja vonatni. Erre nagy zaj keletkezett, Pollák kijelentette, hogy szavaierát mindenhol helyt áll. Erre a gyűlés nagy izgatottság közt szétoszlott.

Viktoria beteg.

Budapest, jan. 10.

Viktória, az angolok agg királynője napok óta beteg.

Dreyfus-Eszterházy-ügy.

Páris, jan. 10.

Esterházy ellen ma kezdődött meg a tárgyalás. Az egész délelőtt a felett folyt le, hogy nyitott vagy zárt ülés legyen. Tegnap Eszterházyt a katonai fogházba szállították.

A rendőrség mindent megtett, hogy esetleges tüntetési kísérleteket még csirájában elfojthassa.

A tábornagytemetése.

Budapest, jan. 5.

Schönfeld báró temetése nagy gyász pompával ment végbe A temetésen a király is megjelent.

A hadosztályokat Jenő és Otto főherczegek vezényelték.

Tisza intése.

Budapest, jan. 10.

Tisza Kálmán a képviselőház pénzügyi bizottságában arra intette a kormány tagjait, hogy tárczáik költségvetésében lekötelező taksarekoskodjanak és igyekezzenek apasztani az oknélküli kiadásokat.

Szapáry Fiumében.

Budapest, jan. 10.

Szapáry László, Fiume új kormányzója nem remélt, szíves fogadtatásra talált. — A fumeiek tapintatos embernek hidetik és remélik, hogy vezetése alatt a béke helyre áll.

Országgyűlés.

Budapest, jan. 10.

A képviselőház mai ülésén napirend előtt Rohonczy előhozta, hogy Sima Ferencz szombaton visszafordította ellene ama sértést, melytől őt már sértette.

Előadja az ügyet, mely a következőből áll; A munkás javaslatnál mindjárt a czimnél felállott Simaságy beszélt:

Rohonczy Gedeon azt mondta rola, hogy ő nem számít. Hát milyen jögon taksálja? Egyébként Rohonczy is alig számít máshol, mint a — kártyaasztalnál.

Erre neki egy megjegyzése van. Alig ejtette ki azonban e szavakat, hirtelen rosszul lett elhalványult s leült.

A szolgálk ezt látva, vizet vittek azonnal Rohonczyhoz.

Sima erre kijelentette, hogy miután úgy látja, hogy Rohonczy őt sérteni nem kívánta, sajnálkozását fejezi ki szombati beszéde felett.

Ezután letárgyalták a munkás törvényt.

Szünet után Rohonczy újra felszólt.

Sima Ferencz felszólalása után ugymond tárgytalan ugyan felszólalása, de mégis elmondja, hogy Sima helytelenül járt el, midőn tőle lovasias elégtétel helyett visszafordított sértéssel vett elégtételt. Neki lovasias elégtételt kellett volna kérnie.

Berzeviczy elnök kijelenti, hogy a lovasias ügyek feleslegese nem tartózik a Háza.

Rohonczy: Nem fegyveres elégtételt értettem.

Sima: Nem kérek tanácsot Rohonczytól. Ha lovasias elégtétel szükséges, megtettem és megteszem ezentul is.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Értesítjük a t. közönséget, hogy Erdély részére Kolozsvár székhellyel egy **vezérképviselet**et létesítünk, s annak vezetésével

Harth Henrik urat biztuk meg.

Az Első O. Biztosító Intézet

katonai szolgálat esetére magyarországi igazgatósága.

Az „Első O. Biztosító Intézet katonai szolgálat esetére” erdélyrészi **vezérképviseletét** átvetttem s működésem már január 1-én megkezdtem.

Harth Henrik, az erdélyrészi vezérképviselet vezetője.

Iroda: Belközép-u. 2. sz. I. emelet, hol mindennemű felvilágosítással készséggel szolgálók.

!!FRISS HAL!!

Csak **Belközéputca 33. sz.** alatt többféle friss hal és eleven csik naponként kapható.

Telefon sz. 288.

!!FRISS HAL!!

Un jeune homme de qualité, non-marié cherche une belle dame française pour apprendre la langue française. Les leçons seront bien payées.

Offerts sous le titre „discret” à l'expédition.

2—3

Pályázat raktárnoki állásra.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank r. t. Áru-
raktáránál egy

segéd-raktárnoki

állás betöltendő.

Okmányokkal felszerelt folyamodványok alóli Igazgató-
sághoz czimezve **folyó hó 25-ig** beadandók.

Előnyben részesülnek azok, — a kik ily minőségben már
működtek.

Kolozsvárt, 1898. Január 7.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank r. t.

Igazgatósága.

2397 — 1897.

10 2—2

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött Rugonfalvi körjegyzői
állásra pályázatot hirdetek.

E jegyzői körhöz 6 község, Bethfalva, Rugonfalva, Kis- és
Nagy-Kede, Szent-Miklós- és Alsó-Siménfalva tartozik.

Javadalmazás 400 frt évi fizetés, költségvetésileg megál-
lapított iroda-átalány, szállásbér és utazási-átalány s magánmun-
kálathoz a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, —
hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. § értelmében felszerelt folyamod-
ványukat **folyó hó 24-ig** hozzám adják be.

A válaszáas folyó hó 25-én délután 2 órakor Rugonfalva
község-házánál fog megtartatni.

Székkelykeresztúr 1898 január hó 4-én.

Gálfi Kálmán

h. főszolgabíró.

Sz. 763 — 1897.

14. (1—1.)

bvgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében
ezennel közhírré teszi, hogy a beregszászi kir. járásbíró 1896. évi 8508. számú
végzése következtében Kovács Bertalan ügyvéd által képviselt Gliga Tivadar ja-
vára Gliga Juon és társai ellen 307 frt és jár. erejéig 1896. évi július hó 25.
foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 820 forintra becsült szarvas-
marhák stb. álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. bíró 12256 — 897. sz. végzése foly-
tán 36 forint tőke-követelés, eddig összesen 48 frt 13 kr. — 4 frtban bíróság
már megállapított költségek erejéig — Apahidán a d o s o k l a k á s á n leendő
eszközlésére 1898. évi január hó 14. napjának délutáni 3 órája határidőül
kitűzték és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az
érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §. értelmében készpénz-
fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is elfognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1897 évi december hó 28. napján.

PIGER JÁNOS,

kir. bír. végrehajtó

1115 — 897. végr.

11. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében
ezennel közhírré teszi, hogy a büffy-hunyadi kir. járásbíró 1896. évi 8745.
számú végzése következtében Gajdó Antal ügyvéd által képviselt a kalotaszegi
takarékpénztár javára Gáspár Mártonné és társai ellen 170 forint s jár. erejéig
1896. évi december hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt
és 640 frtba becsült szarvasmarhák és egy sertésből álló ingóságok nyilvános ár-
verésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. bíró 16087 — 1897. sz. végzése foly-
tán 100 forint tőke-követelés, ennek 1897. évi október hó 4. napjától járó
8% kamatai és eddig összesen 3 frt 65 krban bíróság már megállapított költsé-
gek erejéig Vistában a d o s o k l a k á s á n leendő eszközlésére 1898. évi
január hó 19. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és
ahhoz a venni zándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett in-
góságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §. értelmében készpénzfizetés mel-
lett, a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1898. évi január hó 1. napján.

PIGER JÁNOS,

kir. bír. végrehajtó.

Sz: 1076 — 897.

15. 1—1

Árverési hirdetmény.

Alóli bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében
ezennel közhírré teszi, hogy a maros-vásárhelyi kir. törvényszék 1897. évi 7904.
polg. számú végzése következtében Farkas Márton tekei lakos javára Marginean
Vasiliika, Moldován Danilla és Ten Vasiliika ellen 50 frt s jár. erejéig 1897.
évi november hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül és lefo-
glalt és 359 frt 50 krba becsült kukorica, szén, szekerek, lovak, buza, sertés,
disznók, malékas, gabonás és vaskéből álló ingóságok nyilvános árverésen el-
adatnak.

Mely árverésnek a tekei kir. bíró 6188 — 1897. számú végzése foly-
tán 50 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi április hó 15. napjától járó 6% ka-
matai és eddig összesen 26 forint 34 krban már megállapított költségek erejéig
O. Solymos község-házánál és alperesek lakásán leendő eszközlésére 1898. évi
június hó 12. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szán-
dókozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi
LX. t. cz. 107. és 108. §. értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek
becsőron alul is elfognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1897. december hó 17. napján.

BURG GUSZTÁV,

kir. bír. végrehajtó.

ELADÓ BIRTOK.

Vasuti állomástól egy negyed órányira

70 hold birtok,

mely áll tagosított

szántó és kaszáló, erdő és jó belsőségekből

— családi körülmények miatt —

kedvező feltételek mellett eladó.

Czim megtudható a kiadó-hivatalban.

12. 1—2.

COOPER COOPER & CO LTD

LONDON

legfinomabb eredetű

Ceylon-Teáját

árusítja az

Angol-Gyarmat Társaság

Budapest, V. Perekköz 4.

(a Fürdő-utca és Mérleg-utca között.)

Árjegyzékkel kívánatra szolgálunk.

Vidékre megrendelés fél klgr. és nagyobb mennyiségben
b é r m e n t v e szállítatik.

Városunkban megrendelhető:

Schwarcz Lipót urnál.

946. 23 — 80.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a légszesz igény-
bevitelének megkönnyítése végett hajlandók vagyunk a **légszesz**
bevezetést ingyen létesíteni olykép, hogy díjtalanul létesítjük a
világítási berendezést három csőnyílásra, valamint a berendezést a
főzéshez. Ezen előnyökkel szemben az új bérlet kötelezettséget vállal,
hogy három egymást követő éven át 38 frt 50 krnyi azaz naponként
átlag legalább 10 krnyi légszeszt fog fogyasztani. A kötelezett fogyaszt-
ás tehát ezekhez képest aránylag egészen jelentéktelen.

A világítási készülékeket, lámpákat a fél fizeti. A kolozs-
vári légszeszvilágítási vállalat jelentékeny mennyiséget tart raktáron.
A légszeszmérőért, valamint a főző-készülékért jelentéktelen havibér
fizetendő.

A légszesz ára következőképp lett lecsökkentve:

Világítási célra köbméterenként . . . 18 kr.

Fűtési és főzési célokra köbméterenként 8 1/2 kr.

Kérjük a t. közönség kívánatait szóval, vagy írásban a kolozsvári
légszeszgyár igazgatóságához intézni. A személyzet a legnagyobb előz-
kenységgel és szíves készséggel nyújt minden felvilágosítást.

458.(47—x)

Kolozsvári

légszeszvilágítási és erőátviteli

részvénytársaság.

PSERHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt „általános labdacok” név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok
csodás hatásukat emerszeresen be nem bizonyították volna.

Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található. Szám-
talan orvos által ezen labdacok háziszertől ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epe-zavarok, máj-
bajok, kólika, vértelulások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból
eredő bajknál is: így sápkórna, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcsökélyebb fájdalmat sem
okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

Ezen vértisztító labdacok csak a Psershofer J.-féle az „Arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz.
alatt készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 05 krba kerül.
Az összeg előzetes beküldésnél bármilyen küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr.,
5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kértük csakis Psers-
hofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Psershofer J. névaláírással, fekete színben és
minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

A számtalan hálalratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszaanyerése folytán hoznak intéz-
tek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább
fogja ajánlani.

Köln, 1893 április hó 30-án.

Tisztelt Psershofer ur!

Legyen oly szíves és küldjön nekem ismét 15 telereszt az ön fölülmul-
hatlan vértisztító labdacsaiból utánvéttel. Fogadja ez uton is a legmélyebb
köszönetemet labdaccai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Földnik mellett, 1887 szept. hó 12-én

Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyek-
nek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olyannyira —
hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a hol-
tak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdacai engem nem mentettek
volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy
ezen labdacok engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már mások-
nak is egészségük visszaanyerésére segítségül szolgáltak. Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887 november 9-én.

Mélyen tisztelt ur!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Ö n n e k 60 éves nagynéném
nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórsgiban — már

Bernhardi alpesi-fu liqueur. Bernhard W.
genzben. 1/4 üveg 2 frt 60 kr, 1/2 üveg 1 frt 40 kr, 3/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos
szer minden köszvényes és csúszos bajok, u. m.: gerinczagybántalom, tag-
szaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főtájás, fülzaggatás, stb.
stb. ellen 1 frt 20 kr.

Angol csodabalzam, Psershofer J.-től. Egy üveg
50 kr.

Fagybalzsam, Psershofer J.-től. Évek óta a fagyos tagokra
és minden idült sebre, mint legbiztosabb
szer elismerve. Egy köcsög 40 kr, Bérmentve 65 kr.

Stoll-féle Kolapraeparatumok, kitűnő
gyomor és bélbetegségeknek.

Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1
frt 60 kr, 1/4 liter 85 kr.

Golyva-balzsam, Psershofer J.-től, kitűnő szer golyva
ellen, 1 üveg 40 kr, bérmentve 65 kr.

Élet-essencia, (prágai csüppek), Psershofer J.-től, megmontott
gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti
bántalmak ellen kitűnő háziszert. Egy üveg 22 kr, 12 üveg 2 frt.

PSERHOFER J.

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat

Magyarországon a legrégibb, 40 év óta fennálló

vízmű- és csatorna-vállalat.

Többeszszeresen kiténtetve.

Fő- és vidéki városokban több mint 6000 magán- és
nyilvános épületeket rendezett be.

AJÁNLJA MAGÁT

a n. ó. kolozsvári ház-tulajdonosoknak, — mint a házi vezetékek
összeköttetésére és a városi vezetékek készítésére egyedül jogosult
vállalat — a legszolidabban

házi vízvezetékek és csatorna-munkák,
vízkagylók, Closetek, fürdők, öntöző-esapok
berendezésére.

Költségvetéseket, tervezeteket díjtalanul szívesen készít a

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat
kolozsvári vízmű- és csatorna-építés vezetésére,
(Kolozsvárt, Belmagyar-utca 45. sz.)

Ugyanítt kapható: „Praktikus tanácsadó a házi veze-
tékek kezelésére.” — Ára 1 frt.

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

RENDKIVÜLI MŰVÉSZ-ESTÉLY!

a Biasini Szálloda ét-termében.

Kedden jan. 11-én és Szerdán 12-én

Az indiai csoda-kertekben

13. 1—1 legszebb bűvészeti mutatványok

BOSKO JÓZSEF

bűvész-tanár és illúzió-művész fellépésével.

A Somnambula-nő (Clairvoyance), ki bekötött szemekkel elő-
adja bálmulatos és megfoghatatlan előadásait

A kedvelt hölgyének kéttós — Esmeralda nővérek előadásai
nemzeti- és nemzetközi műsorral.

Záródekul: „Az indiai csoda-kosár” vagy az elvarázolt hercegnő.
(Illusio-darab.)

Kezdeté este 8 órakor.

Utifüvedv, Psershofer J.-től, egy ált. ismert görcsös köhögés
stb. ellen. 1 üvegcske 50 kr 2 üveg bérmentve
1 frt 50 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Psershofer J.-től. Évek
hosszu sora óta vala-
mennyi hajavosztó szer közt orvosok által a legjobbak elismerve. —
Egy elegáns nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Steudel tanártól. Útés és szúrás által
okozott sebeknél, mérges daganatoknál,
ujjkukacoz, sebes vagy gyuladt mell, vagy ily más bajknál, mint ki-
tűnő szer lón kipróbálva.

Általános tisztító-só, Bullrics A. W.-től. Kitűnő háziszert
a rossz emésztés minden követke-
zményei, u. m.: főtájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, du-
gulás stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdetett
összes bel- és külf. gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a
készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerezhetnek. Posta
megrendelések a leggyorsabban eszközölhetnek, ha a pénzüsszeg előre be-
küldetik; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a
Psershofer J. névaláírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon alá-
írással vörös színben van ellátva.

Védje védjegy által. Védjegy utánzása szigorúan büntetettik.

gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“
Bécs, I., Singerstrasse 15.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.